

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

**«Методика викладання та інноваційні
технології в педагогіці (тренінг)»**

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до практичних занять

з навчальної дисципліни

підготовки докторів філософії

зі спеціальностей 011 Науки про освіту, 051 Економіка, 056 Міжнародні економічні відносини, 071 Облік і оподаткування, 072 Фінанси, банківська справа та страхування, 073 Менеджмент, 074 Публічне управління та адміністрування, 075 Маркетинг, 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, 122 Комп'ютерні науки та інформаційні технології, 242 Туризм

2016 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: кафедрою педагогіки та іноземної філології,
протокол № 9 від 04.04.2016 р.

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Метою проведення практичних занять з навчальної дисципліни «Методика викладання та інноваційні технології в педагогіці (тренінг)» є метою викладання навчальної дисципліни «Методика викладання та інноваційні технології в педагогіці (тренінг)» є підготовка професіоналів, здатних до самоосвіти та саморозвитку, які володіють сучасною методологією та методикою передачі досвіду і результатів наукових досліджень у педагогічну практику, навичками педагогічної майстерності та успішно застосовують їх у професійній практиці у процесі розв'язанні педагогічних ситуацій, що пов'язані з навчанням, вихованням та розвитком інших.

У ході практичних занять здобувач набуває професійних компетентностей та практичних навичок роботи з вирішення прикладних задач професійної діяльності.

Відповідно до програми навчальної дисципліни «Методика викладання та інноваційні технології в педагогіці (тренінг)» на практичні заняття відводиться 30 годин навчального часу.

Практичні заняття з навчальної дисципліни «Методика викладання та інноваційні технології в педагогіці (тренінг)» проводяться в аудиторіях Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця.

Практичне заняття – форма навчального заняття, за якої викладач організовує детальний розгляд окремих теоретичних положень навчальної дисципліни і формує вміння та навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентом сформульованих завдань. Проведення таких занять ґрунтується на попередньо підготовленому методичному матеріалі – тестах для виявлення ступеня оволодіння необхідними теоретичними положеннями, наборі завдань різного рівня складності для розв'язування їх на занятті. Воно включає проведення попереднього контролю знань, вмінь і навичок студентів, постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів, розв'язування завдань із їх обговоренням, розв'язування контрольних завдань, їх перевірку, оцінювання

При підготовці до конкретного практичного заняття в межах виконання відповідного завдання (табл. 2.1) здобувачі формують звіт, есе, який відповідає зазначеним викладачем вимогам, та захищають його під час аудиторного заняття перед викладачем і аудиторією одногрупників.

2. ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Завдання для практичних занять, які передбачені навчальним планом і програмою навчальної дисципліни для засвоєння теоретичних знань і практичних навичок, наведені в табл. 2.1.

Перелік тем та завдань для практичних занять

№ з/п	Назва теми	Компетентності, які забезпечуються	Програмні питання і завдання	Кількість годин	Необхідне ПЗ*	Література
Змістовий модуль I. Управління освітнім процесом та навчально-пізнавальною діяльністю в умовах реформування						
1.	Тема 1. Тенденції та інновації у розвитку системи освіти в Україні.	здатність застосовувати інноваційні технології навчання	1.Що означає поняття «стандартизація» освіти.	4		Основна: [1,2,3].
2.	Тема 2. Сутність та складові навчального процесу.	здатність розробляти та проводити навчальні заняття різних видів	Що таке освітня діяльність у вищій освіті та які його особливості організації	4		Основна: [3,4,6].
3.	Тема 3. Методика розробки навчальної дисципліни.	здатність розробляти та викладати навчальні дисципліни за спеціальністю	Охарактеризуйте сукупність мінімальних вимог до навчально-методичного забезпечення освітнього процесу	4		Основна: [2,5,6].
Разом за змістовим модулем I 12						
Змістовий модуль II. Тренінг «Основи педагогічної майстерності».						
4.	Тема 4. Методика розробки та проведення навчальних занять різних видів.	здатність розробляти та викладати навчальні дисципліни за спеціальністю	1.Дайте характеристику видам навчальних занять у ВНЗ 2.Що означають поняття «галузь знань», «результати навчання»	4		Основна: [4,6,8].
5.	Тема 5. Інноваційні освітні, педагогічні, навчальні технології.	здатність застосовувати інноваційні технології навчання	Назвіть інноваційні технології поліпшення навчальної діяльності.	6		Основна: [3,6,7].
6.	Тема 6. Педагогічне спілкування та взаємодія.	здатність розробляти та проводити навчальні заняття різних видів	Назвіть головні методи розв'язання невідкладних завдань	8		Основна: [1,5,7].
Разом за змістовим модулем II 18						
Разом за навчальною дисципліною 30						

*ПЗ – програмне забезпечення

3. ТИПОВИЙ ПРИКЛАД ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичне заняття № 2 :

Завдання: «Тенденції та інновації у розвитку системи освіти в Україні»

Мета заняття: Розглянути тенденції розвитку вищої освіти в сучасних умовах. Відзначити, що глобалізація в освіті веде до зростання академічної мобільності, уніфікації навчальних планів і методів навчання, широкому розповсюдженню дистанційної освіти. У сформованих умовах головним завданням освіти в ХХІ столітті є застосування нових інформаційних технологій у поширенні знань, у тому числі використання дистанційних методів

Основні теоретичні відомості:

1. Особливості розвитку сучасної системи вищої освіти
2. Основні напрямки в розвитку сучасної системи вищої освіти у світі
3. Основні тенденції у формуванні системи освіти в Україні

Хід роботи.

1. Назвати основні фактори розвитку сучасної системи вищої освіти в Україні
2. Простежити ставлення освітніх реформ на Україну до Болонського процесу.

Очікуваний результат виконання завдання: звіт

4. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Виконання кожного завдання для практичних занять оцінюється відповідно до Тимчасового положення «Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою» ХНЕУ ім. С. Кузнеця (табл. 4.1).

Таблиця 4.1

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно	не зараховано
1 – 34	F		

Розподіл балів за виконання завдань до практичних занять у межах тем змістових модулів наведено в табл. 4.2.

Розподіл балів за завданнями та змістовними модулями

Завдання для практичних занять	Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2						Сума балів
	ЗПЗ 1	ЗПЗ 2	ЗПЗ 3	ЗПЗ 4	ЗПЗ 5	ЗПЗ 6	ЗПЗ 7	ЗПЗ 8	ЗПЗ 9	ЗПЗ 10	ЗПЗ 11	ЗПЗ 12	
Максимальна кількість балів	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	48

ЗПЗ – завдання для практичних занять.

Оцінки за цією шкалою заносяться до відомостей обліку успішності здобувача та іншої академічної документації.

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА**5.1. Основна**

1. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: Підручник за модульно-рейтинговою системою навчання для студентів магістратури / С. С. Вітвицька. – Київ: Центр навчальної літератури, 2006. – 384 с.

2. Драч І. І. Професійна компетентність викладача вищої школи. Навчально-методичний посібник / І. І. Драч. – К. : Вид. ДВНЗ "Ун-т менеджменту освіти", 2012. – 67 с.

3. Зязюн І. А. Педагогічна майстерність / І. А. Зязюн, Л.В. Крамущенко, І. Ф. Кривонос., О. Г. Мирошник. – К. : Вид. Вища шк., 2004. – 422 с.

4. Кіржнер Л. О.Методика викладання у вищій школі. Навчальний посібник / Л. О. Кіржнер, Т. Ілєпейко. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2006. – 95 с.

5. Малахова Н. Б. Наукові основи викладання у вищій школі. Навчальний посібник / Н. Б. Малахова, А. П., Должикова, О. В. Ратушинська. Х. : Вид. ХНЕУ, 2010. – 123 с.

6. Полякова Г.А. Педагогіка: навчальний посібник / Г.А. Полякова, Т. А. Борова. – Харків : ВД: «ІНЖЕК», 2011. – 374 с.

7. Пономаренко В.С. Проблеми підготовки компетентних економістів та менеджерів в Україні. Монографія / В.С. Пономаренко. Х. : Вид. ІНЖЕК, 2012. – 327 с.

8. Пушкар О. І. Педагогіка вищої школи. Конспект лекцій / О.І. Пушкар, Прибиткова Н. І. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2010. – 146 с.

5.2.Додаткова

1. Борова Т. А. Теоретичні засади адаптивного управління професійним розвитком науково-педагогічних працівників вищого навчального закладу: монографія / Т. А. Борова. – Х. : Вид. Компанія СМІТ, 2011. – 381 с.

2. Дмитренко Т.О. Основи сучасної педагогіки:монографія/ Т.О. Дмитренко, К.В.Яресько, Т.В.Колбіна, В.М. Нагаєв та ін. – Херсон: ПП Вишемирський В.С., 2016. – 462 с.

3. Дмитренко Т.О. Розвиток творчого потенціалу майбутнього фахівця: монографія / Т.О.Дмитренко, К.В.Яресько, Т.В. Колбіна та ін. – Херсон : ПП Вишемирський В.С., 2014. – 424 с.

4. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник / А. І. Кузьмінський – К. : Вид. Знання, 2005. – 234 с.

5. Реан А. А. Психология и педагогика [Текст] : учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений. / А. А. Реан – СПб. : Питер, 2008. – 432 с. – (ил.).